Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistolarium - Cod. Aug. perg. 54

Paulus <Apostel, Heiliger>

[Reichenau ?], [13. Jahrh.]

Lesungen für Votivmessen u.a.

urn:nbn:de:bsz:31-92434

Visual Library

Et mulier innupta et uirgo
cogitat que sunt domini. Vt sit
sancta et corpore et spiritu. In christo
ihesu domino nostro. Lec. ep.
be. pau. ap. ad timotheum.
Karissime. Dominus michi astitit et
confortauit me, ut per
me predicatio adimpleatur.
Et audiant omnes gentes
et liberata sum de ore leo
nis. Liberauit me dominus ab
omni opere malo. et saluum
faciet in regno suo celesti.
Ipsi gloria in secula seculo
rum amen. Lec. ep. beati
pauli ap. ad corinthios.
Fratres. Qui gloriatur in do
mino glorietur. Non e
nim qui seipsum commen
dat ille probatus est. sed quem
deus commendat. Vtinam
sustineretis modicum quid
insipientie mee. sed et sub
portate me. Emulor enim uos
dei emulatione. Despondi
enim uos uni uiro uirgi
nem castam exhibere christo.
In ordinatione diaconorum. epl. ad timotheum
Karissime. Diaconos constitue pudicos. Vsque
multam fiduciam que est in christo. In ordinatione
presbiterorum. Ep. ad titum. Karissime. Paulus seruus
dei. Vsque ut potens sit exortari in doctrina sana.

In ordinatione episcoporum. Ep. ad titum
Karissime. Oportet episcopum sine crimine. Vsque co
ram deo et saluatore nostro. Karissime fidelis
sermo. Ad timotheum. Vsque ut doctrinam
domini nostri ornet in omnibus. In ieiunio
nat. pape. L. li. Tobie. Benedicens to
bia filio suo. Vsque acciderit tribulatio
nibus eius et dixit michi. Lec. Deuteronomii
Pronuntiabunt leuite. Vsque nomen domini
inuocatum sit super te. In aduentu epi
Lec. l. regum. Ego tuli te ut esses dux.
Vsque beatius est magis dare quam accipere.
Ept. ad timotheum. Iuuenilia desideria
fuge. Vsque numquam ad scientiam ueritatis per
uenire. In dedicatione eccl. Conuertit rex
salomon faciem suam. Vsque eduxisti
patres nostros de egipto domine deus noster
Lec. li. apochal. iohannis apostoli.
In diebus illis. Vidi ciuita
tem sanctam hierusalem nouam
descendentem de celo. ade
o paratam sicut sponsam
ornatam uiro suo. Et au
diui uocem magnam de
throno dicentem. Ecce ta
bernaculum dei cum ho
minibus. et habitabit cum
eis. Et ipsi populus eius
erunt. et ipse cum eis erit
eorum deus. Et absterget
deus omnem lacrimam
ab oculis eorum. et mors

ultra non erit· neque luctus·
neque clamor· neque dolor erit
ultra· que prima abierunt·
Et dixit qui sedebat in thro
no· ecce noua facio omnia
Vbi supra rinch
lec ep̄i bea· pau· ap̄· ad cor
Fratres· Vnusquisque pro
priam mercedem accipi
et· secundum suum laborem
Dei enim sumus adiutores·
dei agricultura estis· dei e
dificatio estis· secundum
gratiam que data est mi
chi· ut sapiens architectus
fundamentum posui· alius
autem superedificat· unus
quisque autem uideat
quomodo superedificet·
fundamentum enim aliud
nemo potest ponere· preter
id quod positum est· quod
est xp̄s ih̄s· Siquis autem
superedificat supra fun
damentum hoc· aurum
argentum lapides precio
sos· ligna, fenum stipulam·
uniuscuiusque opus ma
nifestum erit· Dies enim do
mini declarabit· quia in
igne reuelabitur· Et unius
cuiusque opus quale sit.

ignis probabit· Si cuius opus
manserit quod superedifi
cauit· mercedem accipiet·
Si cuius opus arserit· detri
mentum patietur· Ipse au
tem saluus erit· sic tamen
quasi per ignem· In dedicat
oratorii· lectio libri a
pochalipsis ioh apli·
In diebus illis· Venit an
gelus· et locutus est mecum
dicens· Veni ostendam tibi
sponsam uxorem agni· Et
sustulit me in spiritu in mon
tem magnum et altum· et os
tendit michi ciuitatem
sanctam hierusalem descen
dentem de celo· habentem
claritatem dei· Lumen eius
simile lapidi precioso· tam
quam lapidis iaspidis· si
cut cristallum· Et habe
bat murum magnum et
altum· habens portas duo
decim· et in portis angelos
duodecim· et nomina duo scripta
decim tribuum filiorum
israhel· Ab oriente porte
tres· Ab aquilone porte
tres· Ab austro porte tres·
Ab occasu porte tres· Et
murus ciuitatis habens

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

fundamenta duodecim. et
in ipsis duodecim nomina
apostolorum et agni. Et qui
loquebantur mecum habe
bat mensuram harundinē
auream: ut metiretur ciui
tatem. et portas eius et mu
rum. et ciuitas in quadro
pōsita est. Et longitudo e
ius tanta est quanta et
latitudo. Et mensus est ci
uitatem de harundine p̄
stadia duodecim milia. lō
gitudo et altitudo et latitu
do eius. equalia sunt. Et
mensus est muros eius cen
tum quadraginta qua
tuor cubitorum mensura
hominis quę est angeli. Et
erat structura muri eius
ex lapide iaspide. Ipsa uero
ciuitas aurum mundū
similis uitro mundo. Fun
damenta muri ciuitatis
omni lapide p̄tioso or
nata. Fundamentum pri
mum iaspis. ii. saffirus.
iii. calcidonius. iiii. sma
ragdus. v. sardonyx. vi.
sardius. vii. crisolitus. viii.
berillus. viiii. topazius. x.
crisoprasus. xi. hiacinctus.
xii. amethistus. Et duode
cim portę. xii. margaritę
sunt per singulas. et sin
gule portę erant ex singu
lis margaritis. Et platea
ciuitatis aurum mundū
tamquam uitrum perlu
cidum. Et templum non
uidi in ea. Dn̄s enim de
us omnipotens tem
plum illius est et agnus.
Et ciuitas non eget sole
neque luna. ut luceant ī
ea. Nam claritas dī inlu
minabit eam. Et lucerna eius
est agnus. Et ambulabūt
gentes per lumen eius. et
reges terrę afferent glori
am suam et honorem in
illam. Et portę eius non
claudentur per diem. nox
enim non erit illic. Et af
ferent gloriam et honorē
gentium in illam. nec in
trabit in eam aliquid co
inquinatum. et faciens
abhominationem et men
dacium. nisi qui scripti
sunt in libro uitę et agni.

In tēpore belli. Lc̄ ysai
e prophete.

In diebus illis. Cum audisset rex

ezechias uerba rapsacis quē
misit assiriorum rex ad
blasfemandum deum uiuē
tem. Scidit uestimenta sua
et inuolutus est sacco. et in
trauit in domum dni. et
misit seniores de sacerdoti
bus opertos sacco ad ysai
am prophetam et dixit
ad eum. Hec dicit eze
chias. Dies tribulationis
et correptionis dies hec.
quia uenerunt filii usque
ad partum et uirtus non
est pariendi. Si quomo
do audiat dns ds tuus
uerba regis assiriorum. qui
blasfemauit dm uiuentē
et exprobrauit eum. Leua
ergo orationem pro reliquiis
que remanserunt. Et ue
nerunt serui regis ezechie
ad ysaiam. et dixit ad eos
ysaias propheta. Hec dice
tis dno uestro. Hec dicit
dns. Ne timeas a facie uer
borum que audisti. qui
bus blasfemauerunt me
pueri regis assyriorum.
Ecce ego dabo ei spm. et au
diet nuncium. et reuerte
tur in terram suam et cor
ruere eum faciam gladio in
terra sua quia ego sum dns
deus faciens mirabilia.
Lec. ysaie pphe. In diebus illis. Orauit
ezechias ad dnm. Usque pter dd seruum me
um dicit dns. In die belli. Lec. hie
remie prophete.
In diebus illis. Factum est
uerbum dni ad hieremiam.
vocauit que iohannem fili
um caree. et omnes principes
bellatorum qui erant cum
eo et uniuersum populum
a minimo usque ad maximum.
et dixit ad eos. Hec dicit do
minus ds israhel. ad quem
misistis me ut prosternerē
preces uestras in conspectu eius.
Si quiescentes manseritis
in terra hac. edificabo uos
et non destruam. plantabo
et non euellam. Jam enim
placatus sum super malū
quod feci uobis. Nolite me
tuere a facie regis babilonis.
quem uos pauidi formida
tis. Nolite eum metuere di
cit dns. quia uobiscum sū
ego ut saluos faciam uos.
Et eruam de manu eius. et
dabo uobis misericordias
et miserebor uestri. Et ha

Habitare uos faciam in terra
uestra; ait dn̄s omnipotens.
Lec. hieremie ꝓphe. In diebus illis.
Locutus est hieremias dicens. Miseri
cordia domini multe. V. sep. ne timeas qui
a ego sum dominus deus tuus.
In sterilitate pluuie.
Lectio hieremie prophete.
Hec dicit dn̄s deus. Num
quid proiciens abiecisti iu
dam: aut sion abhominata
est anima tua. Quare ergo ꝑ
cussisti nos. ita ut nulla sit
sanitas. Expectauimus pacē.
& non est bonum. Et temp'
curationis. & ecce turbatio
Cognouimus dn̄e impieta
tes nostras. iniquitatē
patrum nostrorum quia pec
cauimus tibi. Ne non des in
obprobrium propter nomen
tuum. neque contumeliam
nobis facias. Soliū glorie tue
recordare. ne irritum facias
fedus tuum nobiscum. Nu
quid sunt in sculptilibus
gentium qui pluant. aut
celi possunt dare imbres.
Non ne tu es dn̄s d's nr̄ quē
expectauimus. Tu enim
fecisti omnia hec. domi
nus deus noster.

Lectio hieremie ꝓphe. Maledictus
homo qui confidit in homine. Req'r
infra. fer. .xl.v. ebd. ii. Pro ubertate
pluuie.
Lec. hieremie prophete.
In diebus illis. Locutus est
hieremias dicens. Consurge
lauda in nocte in principio
uigiliarum. effunde sicut
aqua cor tuū ante conspec
tu dn̄i. Leua ad eum manus
tuas pro animabus paruulorum
tuorum. qui defecerunt
in fame in capite omnium
compitorum. Vide dn̄e &
considera. quem uindem
iaueris ita. Ergo ne come
dent mulieres fructum
suum. paruulos ad mensu
ram. Lapsa est in lacum ui
ta mea. et posuerunt la
pidem super me. Inunda
uerunt aque super ca
put meum dixi perii. In
uocabo nomen tuum de
lacu nouissimo. Vocem
meam audisti. ne auertas
aurem a singultu meo. &
clamoribus. Appropinquasti die
quando inuocaui te.
dixisti ne timeas. Judicasti
causam anime mee.

demptor uite mee dn̄e
deus meus. In natale sc̄i dem̄
tis. Lectio libri sapientie.
Dilectus d̄o et hominib;
cuius memoria in be
nedictione est. Similem il
lum fecit in gloria sc̄orum
et magnificauit eum in ti
more inimicorum & in uer
bis suis monstra placauit.
Glorificauit illum in con
spectu regum & iussit illi
coronam populi sui & os
tendit illi gloriam suam.
In fide & lenitate ipsius
sc̄m fecit illum & elegit
eum ex omni carne. Audi
uit enim uocem ipsius
& induxit illum in nu
be & dedit illi cor ad p̄
cepta & legem uite et
discipline.

In uigilia omnium sc̄orum.
Lectio libri apochalipsis
iohis apostoli.

Ecce ego iohannes ui
di in medio throni &
quatuor animalium & in
medio seniorum agnum
stantem tanquam occisū
habentem cornua septē
& oculos septem qui sūt

septem sp̄s dei missi in omnem
terram. Et uenit & accepit
de dextera sedentis de throno
librum. Et cum aperuisset
librum quatuor animalia
& uiginti quatuor seniores
ceciderunt coram agno ha
bentes singuli cytharas &
fialas aureas plenas odo
ramentorum que sunt ora
tiones sc̄orum. Et cantabāt
canticum nouum dicentes
Dignus es dn̄e accipere librū
& aperire signacula eius
quoniam occisus es & rede
misti nos deo in sanguine
tuo ex omni tribu & lingua
& populo et natione & fe
cisti nos d̄o nostro regnū
& sacerdotes & regnabunt
super terram. Et uidi &
audiui uocem angelorum
multorum in circuitu thro
ni & animalium & senior̄
Et erat numerus eor̄ mi
lia milium uoce magna
dicentium Dignus ē agn̄
qui occisus est accipere
uirtutē et diuinitatē & sa
pientiā & fortitudinem &
honorē & gl̄am & benedictio
nē in secula seculorū amen.

In festiuitate omnium
sanctorum.
Lec. libri apocalipsis
iohannis apostoli.

IN DIEBUS ILLIS
Et ecce ego iohannes
uidi alterum an
gelum ascenden
tem ab ortu solis. habē
tem signum dei uiui. Et
clamauit uoce magna
quatuor angelis. qui
bus datum est nocere
terre et mari dicens.
Nolite nocere terre et
mari neque arboribus.
quo adusque signemus
seruos dei nostri in fro
tibus eorum. Et au
diui numerum signatorum.
centum quadraginta qua
tuor milia signati. ex omni
tribu filiorum israhel.
Ex tribu iuda. duodecim
milia signati. Ex tribu ru
ben. duodecim milia signati.
Ex tribu gad. duodecim mi
lia signati. Ex tribu aser.
.xii. milia signati. Ex tribu
neptalim. .xii. milia signati

Ex tribu manasse .xii. milia
signati. Ex tribu simeon .xii.
milia signati. Ex tribu leui
.xii. milia signati. Ex tribu
isacar. .xii. milia signati. Ex
tribu zabulon .xii. milia sig
nati. Ex tribu ioseph .xii.
milia signati. Ex tribu benia
min. .xii. milia signati. Post
hec uidi turbam magnam
quam dinumerare nemo
poterat ex omnibus gentibus
et tribubus et populis et lin
guis stantes ante thronum
et in conspectu agni amicti
stolis albis. et pal 95 me
in manibus eorum. Et
clamabant uoce magna
dicentes. Salus deo nostro qui
sedet super thronum et agno
Et omnes angeli stabant
in circuitu throni et seniorum
et quatuor animalium. Et
ceciderunt in conspectu thro
ni in facies suas et adoraue
runt deum dicentes. Amen.
Benedictio et claritas et sa
pientia et gratiarum actio ho
nor et uirtus et fortitudo deo
nostro in secula seculorum amen.
In diebus illis. In natale sancti mathie apostoli.
Surgens Lec. actuum apostolorum.

petrus in medio fratrum dixit.
Erat autem turba omnium
simul fere centum viginti.
Viri fratres oportet impleri
scripturam quam predixit spiritus
sanctus per os david de iuda qui
fuit dux eorum qui comprehen
derunt ihm qui connume
ratus erat in nobis et sortitus est
sortem ministerii huius. Et
hic quidem possedit agrum
de mercede iniquitatis et
suspensus crepuit medius.
et diffusa sunt omnia vis
cera eius. Et notum factum
est omnibus habitan
tibus ierusalem ita ut
apellaretur ager ille lingua
eorum acheldemach hoc est
ager sanguinis. Scriptum
est enim in libro psalmo
rum. fiat commoratio eius
deserta. et non sit qui ha
bitet in ea. et episcopatum
eius accipiat alius. Opor
tet ergo ex his viris qui
nobiscum sunt congre
gati in omni tempore quo
intravit et exivit inter
nos dominus ihc incipiens a
baptismate iohannis. us
que in diem qua assump
tus est a nobis testem resurrec
tionis eius nobiscum fieri unum
ex istis. Et statuerunt duos
ioseph qui vocabatur barsa
ban qui cognominatus est ius
tus et mathiam. Et orantes
dixerunt. Tu domine qui nosti
corda omnium ostende quem ele
geris ex his duobus unum
accipere locum ministerii
huius et apostolatus de
quo prevaricatus est iudas
ut abiret in locum suum.
Et dederunt sortes eis. Et
cecidit sors super mathiam.
et annumeratus est cum un
decim apostolis. Euangelium secundum
matheum. Confitebor tibi pater. Require in
dominica .i. post theophaniam.

Lectio libri sapientie

Fortitudo et decor in
dumentum eius. et ride
bit in die novissimo. Os suum
aperuit sapientie. et lex de
mentie in lingua eius. Consi
deravit semitas domus sue
et panem ociosa non comedit.
Surrexerunt filie eius et predi
caverunt beatissimam. vir eius
laudavit eam. Multe filie congregaverunt di
vitias. tu supergressa es uni
versas. P in firmis.

Lectio epistole beati iacobi apostoli.

Tristatur aliquis uestrum: o
ret equo animo et psallat.
infirmatur quis in uobis: indu
cat presbyteros ecclesie et orent su
per eum, unguentes eum oleo
in nomine domini. Et oratio fi
dei saluabit infirmum. et al
leuabit eum dominus. Et si in pec
catis sit dimittentur ei. Con
fitemini alterutrum pecca
ta uestra et orate pro inuicem ut
saluemini. **In natali sancti grego
rii pape. lectio libri sapientie.**

Ecce sacerdos magnus qui
in uita sua suffulsit domum
et in diebus suis corroborauit
templum. Templi etiam alti
tudo ab ipso fundata est du
plex edificatio et excelsi parietes
templi. In diebus ipsius ema
nabant putei aquarum. et
aquis mare adimpletum est
supra modum. Qui curauit
gentem suam. et liberauit
illam a perditione. qui preua
luit amplificare ciuitatem.
qui adeptus est gloriam in
conuersatione gentis. et in
gressum domus et atrii. Am
plificatus est quasi stella
matutina in medio nebule.
et quasi luna plena in diebus
suis lucet. Et quasi sol re
fulgens sic ille refulsit in
templo dei. Quasi archus
glorie effulgens in tempore
nebule. et quasi flos rosarum
in diebus uernis. quasi lilia
que sunt in transitu aque. et
quasi thus redolens in odo
rem suauitatis.

**In agenda mortuorum. Lectio epistole
beati pauli apostoli ad thessalonicenses**

Fratres. Nolumus autem uos
ignorare de dormientibus.
ut non contristemini sicut et
ceteri qui spem non habent.
Si enim credimus quod ihesus mor
tuus est et resurrexit: ita et
deus eos qui dormierunt
per ihesum adducet cum eo. Hoc
enim uobis dicimus in uer
bo domini quia nos qui uiuimus
qui residui sumus: in aduen
tu domini non preueniemus eos qui
dormierunt. Quoniam ipse dominus in
iussu in uoce archangeli: et
in tuba dei descendet de celo.
et mortui qui in christo sunt
resurgent primi. Deinde
nos qui uiuimus qui relinqui
mur: simul rapiemur
cum illis in nubibus ob

eum enim ingent

uiam xp̄o in aera: et sic semp cum dn̄o erimus. Itaqz consolamini inuicem in uerbis istis. In agenda mortuorum. Lec. libri machabeorum.

In diebus illis. Vir fortissimus iudas: collatione facta duodecim milia dragmas argenti: misit hierosolimam offerre ea ibi p peccatis mortuorum. Iuste et religiose de resurrectione cogitans. nisi enim eos qui ceciderunt resurrecturos speraret. superfluum uideret et uanum orare p mortuis. Et quia cōsiderabat qđ hi qui cū pietate dormitione acceperant optimā haberent repositam gratiā. Scā ergo et salubris cogitatio p defunctis exorare: ut a peccatis soluantur.

Lec. li. apo. iohis apostoli.

In diebus illis. Audiui uocem de celo dicentē michi. Scribe beati mortui: qui in dn̄o moriuntur. Amodo iam dicit sps. ut requiescāt a laboribus suis. Opera enī illorum: secuntur illos.

Laus tibi xpe qui es creator et redemptor idē et saluator. Celi terre maris angelorū et hominū. Quē solū dm̄ confitemur et dominū. Qui in peccatores uenisti ut saluos faceres. Sine peccato peccati assumēs formulā. Quorū de grege ut chananeā mariā uisitasti magdalenam. Factē mēsa uerbi diuini illa nucis hāc refouens poculis. In domo symonis lepsi conuiuis epulās intus. Murmurat phariseus ubi plorat criminosa. Peccator contempnit conpeccatē. Peccati nescians penitētē. Quam abluis emundas fedā. adamas ut pulcram facias. Pedes amplectitur dominicos lacrimis lauat tergit crinibus lauāda tergēda unguēdo ungit osculis circuit. Hec sunt conuiua que tibi placent o patris sapiencia. Natus ex uirgine qui non dedignaris tāgi de peccatrice. A phariseo es inuitatus marie ferculis saturatus. Multū dimittis multū amāti peccatrimen postea reperēti. Demoniis septē emūdans septiformi spiritu. Ex mortuis te surgē tem das cunctis uidere priorē. Hac xpe p istam signas ecclesiam. Quam ad filiorum mēsā uocas alienigenam. Quam inter conuiuia legis et gracie sperint. A phariseus facti lepra uexat heretica. Qualis sit cuius tāgit te quia peccatrix qa aucemis spcatrix. Quid nam haberet egra si nō accepisset si medicus adesset. Rex regū diues omnibus nos salua peccatorū tergens cuncta crimina sanctorū spes et gloria.

G. H. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE